

ศิริลักษณ์ อ่ำโกเมนทร์ 2553: การศึกษาผลิตภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจในประเทศไทย
ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์
ประธานกรรมการที่ปรึกษา: รองศาสตราจารย์สุมาลี สันติพลวุฒิ, ปร.ด. 160 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์หลัก 2 ประการคือ 1) ศึกษาเปรียบเทียบผลิตภาพแรงงาน
ของรัฐวิสาหกิจไทย 2) วิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภาพแรงงานของรัฐวิสาหกิจไทย ข้อมูล
ทฤษฎีที่ใช้เป็นข้อมูลรายปีของรัฐวิสาหกิจเป้าหมายจำนวน 52 แห่ง และเป็นข้อมูลรวมทั้งที่เป็น
อนุกรมเวลา และภาคตัดขวาง ได้มาจากสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ และ
รัฐวิสาหกิจแต่ละแห่ง

ผลการวิจัย พบว่า รัฐวิสาหกิจส่วนใหญ่มีผลิตภาพเฉลี่ยของแรงงานเป็นบวก และมี
แนวโน้มเพิ่มขึ้น ในช่วงปี พ.ศ. 2543-2550 ส่วนผลิตภาพส่วนเพิ่มของแรงงานมีค่าเป็นบวก
จำนวน 27 แห่ง และมีค่าติดลบจำนวน 23 แห่ง จากการศึกษาเปรียบเทียบพบว่าผลิตภาพส่วนเพิ่ม
ของแรงงานสะท้อนประสิทธิภาพการผลิตของรัฐวิสาหกิจได้ดีกว่าผลิตภาพเฉลี่ยของแรงงาน
สำหรับการวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลิตภาพแรงงานรัฐวิสาหกิจ ปรากฏว่า ต้นทุนแรงงาน
เฉลี่ย มูลค่าสินทรัพย์หมุนเวียน การมีสหภาพแรงงาน มีอิทธิพลในทิศทางบวกต่อผลิตภาพ
แรงงาน ในขณะที่จำนวนแรงงานมีอิทธิพลในทิศทางลบต่อผลิตภาพแรงงานอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติ

การวิจัยนี้เสนอแนะให้ผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้องยกระดับผลิตภาพแรงงานโดยการ
กำหนดค่าตอบแทนและสวัสดิการแรงงานในระดับที่เหมาะสม การพัฒนาทักษะเพื่อเพิ่ม
ประสิทธิภาพแก่แรงงาน การจัดให้มีปัจจัยทุนเพียงพอต่อการทำงาน การใช้บทบาทของสหภาพ
แรงงานลักษณะทวิภาคี (Bi-partism) ให้เป็นประโยชน์เพื่อส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างฝ่าย
บริหารและฝ่ายพนักงานรัฐวิสาหกิจ ทั้งนี้ การยกระดับผลิตภาพดังกล่าวควรให้ความสำคัญ
เร่งด่วนกับรัฐวิสาหกิจที่มีผลิตภาพส่วนของแรงงานติดลบและมีแนวโน้มลดลง

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่อประธานกรรมการ